

[1] "קבעו חז"ל לקרות פרשת פרה קודם ניסן, כי כמו שיורד בניסן התחדשות לבני ישראל כמו כן יורד מקודם טהרה לנפשות בני ישראל, כי הכל מאיתו יתברך. ובימים אלו, שפל בני ישראל טיהרו עצמם קודם הבאת קרבן פסח מסוגלים הימים בעצמם למצוא רוח טהרה. ופרשה זו של דין טהרת מת- המייגיעים בה יכולין לבוא לטהרה. וכתוב 'וזרקתי עליכם מים טהורים' כו', ומאחר שבניסן עתידין לגאול (= להיגאל)¹ ממילא בנדאי מקודם הגאולה יתן השי"ת רוח טהרה בלבבות בני ישראל. לכן מסוגלים אלה הימים שהיה בהם הטהרה ושיהיה בהם הטהרה למצוא בהם גם עתה לב טהור, כמו שכתבתי במקום אחר כי כל עניני הקדושה נשאר מהם ברכה לאחריה, ולפנייה גם כן יכולין להרגיש מעין הקדושה העתידה להיות אז" (שפת אמת, פרה, תרמ"ז)

"חז"ל קבעו לקרות פרשת פרה בסוף השנה להיות כל אחד 'בא לטהר'. כי מסוגלים הימים הללו, שנטהרו כל בני ישראל קודם הפסח, ממילא מתעורר השפעת טהרה בלבבות בני ישראל מן השמים, כמאמר 'בא לטהר - מסיעין אותו'..."

[2] "...הקישור הזה של כל הפרטים של עם ישראל אל כלל ישראל, מתגלה בצורה מיוחדת בקרבן פסח. קרבן פסח הינו קרבן יחיד, אבל דינו כקרבן ציבור, שהוא קבוע בזמן ודוחה את השבת ואת הטומאה, כי בקרבן פסח מופיע הערך הכללי של האומה הישראלית..."

(הרב צבי יהודה קוק, שיחות הרצי"ה, במדבר, עמ' 81)

[3] "...הפסח אינו נאכל אלא בלילה... ואינו נאכל אלא למנוייו..." (משנה, זבחים, ה; ח)

"...הופעת הקדושה, המקשרת את הכח הלאומי הכללי של כנסת ישראל להיות כאיש אחד ממש, עד שקרבן היחיד של כל אחד נחשב כקרבן צבור, זהו הענין המתגלה בפסח. ולעומק הרושם שהכלל כולו מתאחד בזה לא התאחדות חברתית, מקובצת מאישים בודדים, שעל ידי המגע ומשא-ומתן היומי הם מתאחדים יחד לחטיבה אחת, אלא התגלות יחוד עליון, שהקללות כולה של האומה, שמתאחדת על ידי קדושת הפסח, נעשתה לאישיות יחידה ממש, - הולם הוא רושם הלילה, המתחשש אל היחידיות. 'הפסח אינו נאכל אלא בלילה'..."

'ואינו נאכל אלא למנוייו' - הקשר האמיץ הזה, שאחדותה של האומה תופיע בה על כל הפרטים בצורה אחדותית ממש, העולה למעלה מכל צורה קיבוצית המתאחדת, צריך הוא הזמנה מיוחדת, והסכמה עצומה להתקשר בעומק הקדושה של נשמת האומה הפנימית. זוהי פעולת המינוי שבפסח, המחזק את רושם האורה העליונה של ההסכמה הנפלאה הזאת..."

(הראי"ה קוק, עולת ראיה, א; קעח-קעט)

¹ "בניסן נגאלו ובניסן עתידין ליגאל" (ראש-השנה יא ע"א)

[4] "אֶל-לֵהי, נִשְׁמָה שְׁנַתֶּת בִּי טְהוֹרָה הִיא. אֶתְּה בְּרֵאתְה, אֶתְּה יִצְרֵתְה, אֶתְּה נִפְחֵתְה בִּי. וְאֶתְּה מִשְׁמֵרָה בְּקֶרְבִּי..." (ברכות השחר)

"...אֵין לִיחִיד שְׁבִי שְׂרָאֵל נִשְׁמָה, כִּי-אִם לְקוּחָה מִפְּלֹת הָאָמָה, זֹאת הִיא הַסְּגָלָה שֶׁל 'גוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ' (שמואל-ב ז, כג)..." (הראי"ה קוק, שמונה קבצים, א; קסא)

[5] "...הַצַּד שֶׁצָּרִיךְ טְהוּרָה הוּא מִתְחִיל בְּהַצַּד הַחַיּוּנִי, לֹא בְּדוּמָם וְלֹא בְּצוּמָח מִצַּד עֲצָמָם, וְהַסִּיבָה שֶׁל צוּרֵךְ הַטְּהוּרָה הִיא יְחוּשׁוֹ שֶׁל הַחַי לִפְרִטִיוּתוֹ, הַמוּגְבֵּלָה בַּתוֹךְ רֵגֶשׁ הַחַיִּים הַמִּיּוּחָדִים שֶׁלוֹ, שֶׁהֵם מִגְבִּילִים אוֹתוֹ וּמוֹנְעִים אֶת אוֹר הַפְּלֹת מֵאִתּוֹ..." (הראי"ה קוק, עולת ראייה, א; קמג)

[6] "...וְלָכֵן נִקְרָאוּ כָּל יִשְׂרָאֵל 'אֲחִים' מִמֶּשׁ, מִצַּד שֶׁרֶשׁ נִפְשָׁם בְּדִי אֶחָד, רַק שֶׁהַגּוֹיִּים מִחֻלָּקִים. וְלָכֵן הָעוֹשִׂים גּוֹפִים עִקְרָם וְנִפְשָׁם טְפֵלָה- אֵי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת אֶהְבָּה וְאַחֲוָה אֲמִתִּית בֵּינֵיהֶם, אֲלֹא הַתְּלוּיָה בְּדַבָּר לְבַדָּה..." (אדמו"ר רבי שניאור זלמן מלאדי, ליקוטי-אמרים תניא, פרק ל"ב)

[7] "אֵי אֶפְשָׁר לְהַדְבִּק בְּאַמֶּת בִּיְסוּד הַלְאָמִי שֶׁל יִשְׂרָאֵל כִּי-אִם מִי שֶׁנִּשְׁמָתוֹ הַטְּהוּרָה כְּבָר, עַל יְדֵי תְּשׁוּבָה מִחֻטְאֵת הָאֲדָם הַמְּגֻנָּה וּמִדּוֹתָיו הַפְּחוּתוֹת, אוֹ מִי שֶׁנִּפְשׁוֹ לְכַתְּחֵלָה הִיא נִפְשׁ טְהוֹרָה. כִּי הַיְסוּד הָאֲמִתִּי שֶׁל תְּכוּנַת הָאָמָה הַיִּשְׂרָאֵלִית הוּא שְׂאִיפַת הַצְּדָקָה הָעֲלִיוֹנָה, צְדָקַת ד' בְּעוֹלָם, וְכָל מִי שֶׁנִּזְדָּהֵם בְּאֵיזָה חֻטְא- לְפִי אוֹתָהּ הַמִּדָּה שֶׁל זְהֻמָּתוֹ אֵין חִפְץ הַצְּדָקָה וְהַטוֹב מְאִיר בְּקֶרְבּוֹ כְּרָאוּי, וְעַל כֵּן לֹא יִקְשֶׁר בְּאַמֶּת עִם הַתְּכוּנָה הַלְאָמִית עַד אֲשֶׁר יִטְהַר" (הראי"ה קוק, אורות התשובה, יג; א)

[8] "בְּאֵל לְטָהָר - מְסִיעֵין אוֹתוֹ" (שבת קד ע"א) – הַהוּיָה כוֹלָה בְּכֻלּוֹתָהּ וְכֻל כַּח הַחַיִּים הַשׁוֹפֵעַ בְּתוֹכָהּ הִלָּא מִמְקוֹר הַקְּדוּשָׁה וְהַטְּהוּרָה הָעֲלִיוֹנָה הוּא זוֹרֵם וְשׁוֹפֵעַ...כֻּל הַיְקוּם כוֹלוֹ, הַרוּחִנִי וְהַחוּמְרִי, וְכֻל חוֹקוֹת הָעוֹלָמִים בְּכֻל מִדְּרָגוֹתֵיהֶם הֵינָם מִתְּנַגְדִּים לִיסוּד הַטוּמָאָה בְּעִיקְרָם וּבְקִירְבָם פְּנִימָה...בְּאֵל לְטָהָר הִרִי הוּא מֵתָאִים אֶת הַוּוּיִית מִצִּיאוֹתוֹ עִם הַמִּצִּיאוֹת הַכֻּלִּית שֶׁל כֻּל הַהוּוּיָה כוֹלָה, לְכֻל הַרוּם וְלְכֻל הָעוֹמֵק שֶׁלָּהּ, עַל כֵּן 'מְסִיעֵין אוֹתוֹ'...כִּי כֻל הַיֵּשׁ הִרִי הוּא עוֹמֵד עַל צִידוֹ לְחֻזְקוֹ וְלֹא מִצּוּ" (הראי"ה קוק, עין איה שבת, יב; ל)

[9] "וּמִפְּתַח אֶהֱל מוֹעֵד לֹא תִצְאוּ שְׁבַעַת יָמִים, עַד יוֹם מְלֵאת יְמֵי מְלֵאִיכֶם, כִּי שְׁבַעַת יָמִים יְמֵלֵא אֶת יְדְכֶם: בְּאֲשֶׁר עָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה צְנָה ד' לַעֲשֹׂת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם" (ויקרא ח, לג-לד)

"...לַעֲשֹׂת אֱלוֹ מַעֲשֵׂי פְרָה, לְכַפֵּר אֱלוֹ מַעֲשֵׂי יוֹם-הַכִּיפּוּרִים... (יומא ב, א)

"שְׁבַעַת יָמִים קִדְּם יוֹם הַכִּפּוּרִים מִפְּרִישֵׁין כֶּהוּן גְּדוֹל מִבֵּיתוֹ לְלִשְׁכַּת פְּלִהְדִּין... (משנה יומא, א; א)
"שְׁבַעַת יָמִים קִדְּם לְשַׁרְפַּת הַפָּרָה מִפְּרִישֵׁין כֶּהוּן הַשּׁוֹרֵף אֶת הַפָּרָה מִבֵּיתוֹ לְלִשְׁכָּה שְׁעַל פְּנֵי הַבֵּינָה... (משנה פרה, ג; א)

[10] "וַיִּדְבֹר ד' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן לֵאמֹר: זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה ד' לֵאמֹר- דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה, אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם, אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עַל: וּנְתַתֶּם אֹתָהּ אֶל אֱלֻעֶזֶר הַכֹּהֵן, וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל מַחוּץ לַמַּחֲנֶה, וְשָׂחַט אֹתָהּ לִפְנֵי: וְלָקַח אֱלֻעֶזֶר הַכֹּהֵן מִדָּמָה בְּאֶצְבָּעוֹ, וְהִזָּה אֶל נֶכַח פְּנֵי אֱהֵל מוֹעֵד מִדָּמָה שֶׁבַע פְּעָמִים" (במדבר יט, א-ד)

[11] "כָּל הַכֹּהֲנִים שֶׁהָיוּ שָׁם הָיוּ גְבוּהִים, חוּץ מִכֶּתֶל הַמְּזֻרְחִי, שֶׁהִכְהֵן הַשּׁוֹרֵף אֶת הַפָּרָה עוֹמֵד בְּרֹאשׁ הַר הַמִּשְׁשָׁחָה, וּמִתְפַּוֵּן וְרוֹאֶה בְּפִתְחוֹ שֶׁל הַיֶּכֶל בְּשַׁעַת הַזֵּית הַדָּם" (משנה מידות, ב; ד)

[12] "...במה נפגשים כאן? בטיפול פרטי אינדיבידואלי של אדם פלוני שנטמא. הטיהור הגדול של כלל ישראל הוא ענינו של יום הכיפורים, "אומר להם: תטהרו". לעומת הטיהור הכללי, ביום המיוחד ובמקדש - מרכז הקדושה וליבם של ישראל - מופיע כאן הטיהור האישי. אבל הפרטיות של כל אחד אינה ריקה וערטילאית, אינה מנותקת משייכות לכלל ישראל, לכן מודיעים לנו חז"ל שהטיפול בַּאֲפֵר הַפָּרָה על הר הזיתים היה מול קודש הקודשים. על פי תוכנית מיוחדת של בְּנֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, יש סדר נפלא, דלת מול דלת, פתח מול פתח, כך שקודש הקודשים נראה מהר הזיתים. יוצא שמקום סידור הטהרה האישית היחידית הישראלית, מְכוּוֹן במבט ברור בדיוק מול פתח בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, מרכזם של ישראל. הטהרה הפרטית מְכוּוֹנָת לליבם של ישראל הפנים פנים פנימי, היא נמשכת מהטהרה הכלל ישראלית הגדולה ביותר" (שיחות הרצ"ה, במדבר, עמ' 249)

[13] "נִשְׁמָתָה שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל הִיא הַצֵּדֶק הַמְּחֻלָּט, שֶׁבְּהִתְנַשְּׁמוּתוֹ הוּא כּוֹלֵל אֶת כָּל הַטּוֹב הַמוֹסְרִי שֶׁבַּפֶּעַל. עַל כֵּן, כָּל פְּגָם מוֹסְרִי שֶׁהָאִישׁ הִיחִידִי מִיִּשְׂרָאֵל עוֹשֶׂה- מְחֻלִּישׁ הוּא בְּזָה קְשׁוּרָו עִם נִשְׁמַת הָאֱמָה בְּלָה. וְהִתְשׁוּבָה הָרִאשׁוֹנָה, הִיסוּדִית, הִיא לְהִתְקַשֵּׁר עִם הָאֱמָה בְּנִשְׁמָתָה, וְעִמָּה הִכָּרֵם הוּא לְתַקֵּן אֶת הַדְּרָכִים וְהַמַּעֲשִׂים כְּלָם לְפִי אוֹתוֹ הַיְחָד הַמְּהוּתִי שֶׁבְּנִשְׁמַת הָאֱמָה" (הרא"ה קוק, אורות התשובה, ד; ז)

[14] "נִשְׁמַת הַיְחִיד מְטַהֶרֶת בְּמִקּוֹר יִשְׂרָאֵל, וְנִשְׁמַת הָאוּמָה כּוֹלָה - בְּמִקּוֹה יִשְׂרָאֵל ד' , צוֹר עוֹלָמִים" (הרא"ה קוק, מאמרי הראיה עמ' 500, מתוך 'מגד ירחים', פתגמים לחודשי השנה)

"...בַּפְּסוּק 'שָׁמַע יִשְׂרָאֵל מִרְמֹז אֵיךְ שִׁטְהָר אָדָם עֲצָמוֹ בַּקְּרִיאַת שְׁמַע בְּמִקְנֶה עֵלְאָה מִי שְׁאוֹמֵר הַקְּרִיאַת שְׁמַע כְּתִיקוֹנוֹ, בְּדַחֲלָא וּרְחִימָא..." (מאור ושמש לפרשת וירא על פי ספר גליא רזיא)

"וַיִּשְׁמַע שְׁאוֹל אֶת הָעָם..." (שמואל-א טו, ד)

(וּכְנֶשׁ שְׁאוֹל - תַּרְגוּם יוֹנָתָן שֶׁם. 'עֲנִין אֶסְיִפָּה וְקִיבוּץ', מצודות ציון לירמיה נ, כט)

"...וכמבואר במקובלים פירוש "שמע ישראל" גם כן: שתתאספו ותתאחדו, ועל ידי זה תזכו לידע ש- 'ד' אלקינו ד' אחד..." (אדמו"ר רבי ישראל מאלכסנדר, "ישמח ישראל" בשם אביו)

[15] "...אמר רבי עקיבא: אשריכם ישראל! לפני מי אתם מטהרין, ומי מטהר אתכם? אביכם שבשמים, שנאמר 'וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם' (יחזקאל לו). ואומר: 'מִקּוֹה יִשְׂרָאֵל ד' ' (ירמיה יז), מה מקוה מטהר את הטמאים, אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל" (משנה יומא, ח; ט)

[16] "ולקחתי אתכם מן הגוים, וקבצתי אתכם מכל הארצות, והבאתי אתכם אל אדמתכם: וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם, מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם: ונתתי לכם לב חדש, ורוח חדשה אתו בקרבכם... וישבתם בארץ אשר נתתי לאבותיכם, והייתם לי לעם, ואנכי אהיה לכם לאלהים" (יחזקאל לו, כד-כו; כח)

[17] "...זיקוק וטהרת הכוחות דומה לטהרת האברים: לפעמים כשמתחילים לטהר כח קטן צדדי עולים עמו עד מרומי הטהרה, אבל לא יהיה דרך זה בטוח. כל זמן שהיסוד שממנו הכוחות נובעים ועליו נסמכים מעורב הוא בפסולת, באבק של זוהמא וסיגים מרובים, הוא פועל על הכוחות הקטנים הנובעים ממנו להחשיכם ולערבב אותם בערבוביה וטומאה. על-כן זאת הדרך הישרה: להתרומם אל הכוחות היסודיים, אל המקום שמשם הכוחות הצדדיים נובעים, אל מכון החיים, ולטהר את היסוד העיקרי. אז הנוטפלים מתטהרים בנקל, וטהרתם משתמרת ומובטחת..." (הראי"ה קוק, עין איה שבת, ו; טז)

[18] "הצמאון להבליע כלו ברוח ישראל צריך הוא להתגבר. לחשב ישראליות, להרגיש ישראליות, להיות חיים ישראליים, לראות בשמחת ישראל, זאת היא מגמה עמקה גבוהה ורחבה, מלאה טל חיים של קדש, מבדלת מרגש דגמיתה אצל אמות-העולם, שרפוד בהרבה שגאת הבריות ורשעה, בלא אידאל קדש פנימי. הצמאון לרוח האמה צמאון הוא לדי, לאור תורה, לישר, לחכמה, ולכל טוב ונעלה.

אדם מישאל שהוא רוצה לזכות לאור חיים באמת, צריך הוא שייספים להיות שותל עצמו בכנסת-ישראל בכל לבו, בכל חושיו וכחותיו, הגשמיים והרוחניים, שישים את מגמת חיו לקנות לו - לפי היכלת שבדוד - את המדות הישראליות ואת הידיעות המיוחדות לישראל, שראש לכלן היא התורה, בכל רחבה בכל סעיפיה, ועמה כל מה שמיחס לחכמת ישראל..." (הראי"ה קוק, אורות, אורות ישראל, ג; ה-ו)

[19] "...אין היחיד נטבע בים הפלל בתור דבר אבוד במציאות. כגודל האחדות של כלל האמה, כגדלתה של הנשמה הכללית, הרוכבת בגאון ד' על במתי שמים וארץ, כן היא הפרטיית הגדולה של כל נפש מישאל, של כל נשמה פרטית. עולם מלא הוא כל יחיד, עולם מלא הוא בפני עצמו. כלול ועשיר, גדול ונשגב, הוא חלקו הפרטי בהוד הנצח, ונון מיוחד וצבע בהיר וחדש הוא נתון בעזו על מלוא כל. חלק חטוב, חשוב וניכר, יש לכל אחד מיוחד שבישראל בעולם-הבא, והחלק הזה, בעשרו וגודל קדשו, עם זה הוא אחוז ואחוד בכללות כל ישראל..." (הראי"ה קוק, עולת ראייה, ב; קנז)

"...כעין הפרט - שהוא נתגלה רק כדי לגנון על דו איזה ציור תכונתי מגבל להופעה גלויה של העשר הפנימי שצפון בכלל, המתגנון על-ידי גילוייהם של מדות הגבול של הפרטים..." (הראי"ה קוק, עולת ראייה, א; קפא)